

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 23. april 2019
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Stefan Weischenck
Sagsnr.: 2019-0037-0065
Dok.: 1089371

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1 vedrørende forslag til lov om udeblivelsesdomme i sager med påstand om udvisning og anvendelse af telekommunikation med billede i retsmøder (L 174), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 11. april 2019.

Søren Pape Poulsen

/

Mette Johansen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om udeblivelsesdomme i sager med påstand om udvisning og anvendelse af telekommunikation med billede i retsmøder (L 174):

”Vil ministeren oplyse antallet af retsmøder i udvisningssager, hvor sagens behandling har måttet udsættes, fordi den tiltalte ikke er mødt frem?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet et bidrag fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”Jeg har til brug for besvarelsen af spørgsmålet undersøgt muligheden for ved elektronisk udtræk fra politiets sagsstyringsystem (POLSAS) eller Kriminalregistret (KR) at tilvejebringe oplysninger om antallet af retsmøder i udvisningssager, hvor sagens behandling har måttet udsættes, fordi den tiltalte ikke er mødt frem.

I forbindelse med, at der sker omberømmelse af et retsmøde, registreres den nye dato for retsmødet almindeligvis i POLSAS. POLSAS giver dog ikke mulighed for elektronisk at tilvejebringe data om, hvad baggrunden for en udsættelse af retsmødet har været. Tilvejebringelse af sådanne oplysninger vil derfor forudsætte en manuel gennemgang af et meget stort antal sager med henblik på at udsondre de sager, hvor udsættelsen af retsmødet skyldes, at den tiltalte ikke er mødt frem.

Det er imidlertid anklagemyndighedens vurdering, at der er tale om en generel problemstilling af væsentlig praktisk betydning, som kan føre til mange udsatte retsmøder i visse typer sager.

De regionale statsadvokater har i forbindelse med lovforslagets udarbejdelse over for Rigsadvokaten fremhævet følgende eksempler, der illustrerer situationer, hvor adgangen til at afgøre sagen med påstand om udvisning ved en udeblivelsesdom, vil være relevant.

Eksempel 1

En i Danmark ustraffet EU-borger, der er lastbilchauffør, begår tricktyveri i Danmark til en værdi af 20.000 kr. og står dermed til en fængselsstraf og udvisning af Danmark, da han ikke har nogen tilknytning til landet. Det er en ældre kvinde, der er forurettet ved tyveriet. Det lykkedes imidlertid ikke politiet at få fat i lastbilchaufføren, inden han forlader landet. Den pågældende møder til trods for forkyndelse i hjemlandet ikke op til hovedforhandlingen. Sagen bliver udsat, da anklagemyndigheden ikke vil

frafalde påstanden om udvisning. Efter to år får politiet i forbindelse med en tungvognskontrol kontakt til lastbilchaufføren, men da den ældre kvinde i mellemtiden er død, er det ikke længere muligt at bevise, at manden er skyldig i tricktyveriet. Havde det været muligt at tage stilling til udvisningsspørgsmålet i en udeblivelsesdom, ville den pågældende i stedet kunne være blevet idømt sin straf og eventuelt udvist af Danmark med indrejseforbud.

Eksempel 2

En EU-statsborger, der har haft fast bopæl her i landet som arbejdstager efter EU-retten i 6 måneder, sigtes for hærværk for 20.000 kr., hvilket ville udløse en betinget fængselsstraf på under 30 dage. Der er herefter ikke hjemmel til at varetægtsfængsle udlændingen efter hverken udlændingeloven eller retsplejeloven. Anklagemyndigheden rejser straks tiltale i sagen og tager forbehold for påstand om udvisning, idet sagen endnu afventer Udlændingestyrelsens vurdering af udvisningsspørgsmålet. Anklageskriftet forkyndes herefter for tiltalte, der fortsat har fast bopæl her i landet. Kort tid efter tiltræder Udlændingestyrelsen anklagemyndighedens påstand om udvisning. Der udarbejdes en tilkendegivelse om udvisningspåstanden, der forsøges forkyndt for tiltalte. Imidlertid viser det sig her, at tiltalte nu er udrejst af Danmark. Eftersom den væsentligste påstand i sagen er udvisningspåstanden, der ikke vil kunne behandles uden tiltaltes medvirken, besluttet det foreløbigt at udsætte sagen. Sagen skal herefter omberammes og forkyndes for tiltalte på ny. To år senere er det ikke lykkedes at forkynde for den pågældende i hjemlandet, og sagen verserer derfor forsat. Havde det været muligt at tage stilling til udvisningsspørgsmålet i en udeblivelsesdom, ville den pågældende i stedet kunne være blevet idømt sin straf og eventuelt udvist af Danmark med indrejseforbud.

Eksempel 3

En lastbilchauffør, der er EU-borger og bosat i hjemlandet, sigtes for spirituskørsel og løslades efter fremstilling i grundlovsforhør. På grund af promillens størrelse, der først senere dokumenteres ved en promilleerklæring, og en enkelt tidligere straf for spirituskørsel i Danmark, står sigtede til en frihedsstraf, en frakendelse af førerretten og udvisning. Tidspunktet for hovedforhandlingen forkyndes for

sigtede i hjemlandet, hvor han også modtager vejledning om udeblivelsesvirkningerne. Lastbilchaufføren skriver efter forkyndelsen en mail til dansk politi og oplyser, at han erkender sig skyldig og ikke har mere at sige til sagen, end det, som allerede har sagt til politiet, og at han derfor ikke ønsker at møde op til hovedforhandlingen i Danmark. Hans skyld er i øvrigt utvivlsom, da den er dokumenteret ved promilleerklæring. Lastbilchaufføren møder herefter ikke ved hovedforhandlingen. Sagen kan imidlertid ikke gennemføres grundet påstanden om udvisning, og sagen bliver i stedet udsat på udarbejdelse af en europæiske arrestordre. Hvis det havde været muligt at tage stilling til udvisningsspørgsmålet i en udeblivelsesdom, ville den pågældende i stedet kunne være blevet idømt sin straf og eventuelt udvist af Danmark med indrejseforbud.

Eksempel 4

En fodboldfan, der er nordisk statsborger, deltager under en UEFA-kamp i Danmark i et voldeligt overfald mod en anden tilskuer. Episoden er optaget af videoovervågningsanlægget på stadion. Sigtede løslades efter endt afhøring, da der ikke er grundlag for varetægtsfængsling. Tidspunktet for hovedforhandlingen forkyndes for sigtede før løsladelsen, og han underskriver en erklæring om, at sagen kan gennemføres uden hans tilstedeværelse. Han udebliver fra retsmødet, som derefter ikke kan gennemføres til dom på grund af påstanden om udvisning. Pågældende skal i stedet udleveres fra hjemlandet på en nordisk arrestordre. Hvis det havde været muligt at tage stilling til udvisningsspørgsmålet i en udeblivelsesdom, kunne den pågældende være blevet idømt sin straf og eventuelt udvist af Danmark med indrejseforbud.”